

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/40/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624010917
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kyselová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5624010917.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kyselovej a sudkýň JUDr. Adriany Gallovej a Mgr. Anny Mihálikovej, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13. mája 2025 sťažnosť prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3PP/10/2024 z 10.2.2025 a takto

rozhodol:

Pod3a § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3PP/10/2024 z 10.2.2025.

Pod3a § 415 ods. 1 Tr. por., s použitím § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B.3C. D., E. C., prechodne bytom C.?E. XXXX/X, B., E. A., t.e. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, o podmienené prepustenie z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Martin, sp.zn. 24T/37/2024 zo dňa 3.10.2024, právoplatným dňa 3.10.2024, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. 3PP/10/2024 z 10.2.2025 postupom podľa § 415 ods. 1 Tr. por., s použitím § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., podmienene prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Martin, sp.zn. 24T/37/2024 zo dňa 3.10.2024, právoplatný 3.10.2024.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu súd určil skúšobnú dobu na 2 roky.

Podľa § 68 ods. 1 veta druhá Tr. zák. súd odsúdenému nariadil probačný dohľad na 2 roky, podľa § 68 ods. 1 veta druhá Tr. zák. s použitím § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. odsúdenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe. Zároveň podľa § 68 ods. 1 veta druhá Tr. zák. s použitím § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. odsúdenému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie v skúšobnej dobe.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť prokurátor, podaním doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 13.2.2025, a to v neprospech odsúdeného.

V písomných dôvodoch sťažnosti prokurátor uviedol, že sa nestotožňuje s výrokom napadnutého uznesenia a má za to, že odsúdený A. B. nesplnil všetky kumulatívne podmienky vyžadované zákonom k tomu, aby bol súdom podmienene prepustený v zmysle § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák., najmä nie je možné sa stotožniť so záverom, že by u odsúdeného bolo možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Odsúdený má 7 záznamov v registri trestov s tým, že v prípade posledných 5-tich odsúdení sa u neho vyskytujú prípady druhej a špeciálnej recidívy, ktoré sa prejavujú v násilnej trestnej činnosti. Prokurátor poukázal na to, že odsúdený už bol v minulosti podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 3T/39/2020 pre

prečin nebezpečné vyhrážania a porušovanie domovej slobody, a to s nariadeným probačným dohľadom v trvaní 12 mesiacov, aj s obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosťou sa zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. Ako je z odpisu registra trestov zrejmé, v skúšobnej dobe sa neosvedčil a zvyšok trestu mu bol následne nariadený. Je teda zrejmé, že ani predchádzajúce odsúdenia neprímali odsúdeného k tomu, aby zmenil postoj k páchaniu trestnej činnosti.

Uvedené vyplýva aj z hodnotenia riaditeľa ústavu, keď resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. V tejto súvislosti prokurátor podotkol, že hoci z hodnotenia riaditeľa vyplýva, že odsúdený má snahu plniť požiadavky, ktoré sú počas výkonu trestu na neho kladené, neboli mu udelené počas výkonu trestu žiadne disciplinárne odmeny.

Prokurátor potom navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu postupom podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil v celom rozsahu.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnutý výrok uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávě.

Sťažnosť proti uzneseniu súdu prvého stupňa je prípustná v súlade s § 417 ods. 3 Tr. por., § 185 ods. 1, ods. 2 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por. a v lehote stanovenej v § 187 ods. 1 Tr. por.

Z hľadiska aplikácie hmotného práva sa krajský súd nestotožnil s výrokom napadnutého uznesenia a sťažnosť prokurátora považuje za dôvodnú.

V súvislosti s procesným postupom okresného súdu je namieste konštatovať, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, hlavne v súlade s § 415 ods. 1 Tr. por. a § 417 ods. 2 Tr. por. Nadriadený súd zistil, že odsúdený A. B. pred rozhodnutím o podmiennečnom prepustení bol vylúchnutý.

Krajský súd skúmal všetky kritériá pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, ktoré musia byť splnené kumulatívne, podrobne sa zaoberal stavom jeho prevýchovy, či sa podmienkam výkonu trestu prispôbil len formálne, či odstránil nejaké záporné vlastnosti, t.j. či u neho došlo k takému polepšeniu, ako to má na mysli ustanovenie Trestného zákona (§ 66), či možno očakávať zmenu po jeho prepustení na slobodu.

Dôležitým, nie však jediným podkladom pre rozhodnutie súdu bolo v tomto ohľade vyjadrenie riaditeľa príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený uložený trest vykonáva.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok vyplýva, že odsúdený A. B. počas výkonu trestu sa správal na požadovanej úrovni. Po právoplatnom odsúdení bol dňa 15.10.2024 premiestnený z väzby do ÚVTOS Ružomberok, zaradený do diferencnej skupiny „B“. Spáchanú trestnú činnosť odôvodňuje vplyvom alkoholu, k príslušníkom a iným odsúdeným sa správa slušne. Konfliktne situácie neboli zaznamenané, disciplinárne odmenený, ani potrestaný nebol. Od januára 2025 pracuje na nestráženom pracovisku s dohľadom mimo ústavu. Nedovolená činnosť na pracoviskách zistená nebola. Vonkajšie vzťahy udržiava všetkými dostupnými formami s priateľkou, nahlásil vyživovaciu povinnosť. Odsúdený má snahu plniť požiadavky, ktoré sú počas výkonu trestu na neho kladené. Plnenie programu zaobchádzania nie je možné z objektívnych dôvodov vyhodnotiť, pretože ho má stanovený 7.1.2025. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Riaditeľ ústavu odporúča podmiennečné prepustenie odsúdeného za súčasného uloženia probačného dohľadu, ktorého súčasťou bude obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Krajský súd zdôrazňuje, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu automaticky podmiennečne prepustený po vykonaní stanovenej doby, bez zreteľa na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je na mieste vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.

Súd prvého stupňa podľa názoru krajského súdu nesprávne dospel k záveru, že odsúdený A. B. spĺňa aj tretiu materiálnu podmienku v podobe očakávania, že odsúdený bude na slobode viesť riadny život. Krajský súd je toho názoru, že osoba odsúdeného nedáva súdu dostatočnú záruku, že po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by viedol riadny život a zaradil sa do spoločnosti. V tejto súvislosti krajský súd zdôrazňuje, že odsúdený A. B. bol doposiaľ 7-krát súdom potrestaný, v prípade posledných 5-tich odsúdení sa u neho vyskytujú prípady druhej a špeciálnej recidívy, ktoré sa prejavujú v násilnej trestnej činnosti. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Martin, sp.zn. 24T/337/2024 zo dňa 3.10.2024 pre prečin podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na nepodmienený trest 13 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, bolo mu uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavné, ktorý trest odsúdený A. B. aj v súčasnosti vykonáva. Na prevýchovu odsúdeného A. B. v minulosti, ako to vyplýva z odpisu registra trestov, bolo opakovane pôsobené nepodmienenými trestami odňatia slobody. V minulosti bol aj podmiennečne prepustený, a to z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 3T/39/2020 pre prečin nebezpečného vyhrážania a porušovania domovej slobody, pričom v skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon zvyšku trestu 9.11.2021, ktorý vykonal 2.8.2022.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ak páchatel v minulosti už spáchal trestný čin, môže súd zo zhodnotenia konkrétnych okolností minulého a súčasného trestného činu vyvodiť príslušné závery, pokiaľ ide o postoj páchatela k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, či páchatel má sklony k páchaniu trestnej činnosti alebo či spáchanie trestného činu je v inak riadnom živote páchatela len náhodné, aký je stupeň a povaha mravného narušenia páchatela, aká je možnosť jeho nápravy a pod. Ak však páchatel už bol za trestný čin i odsúdený (ako tomu bolo aj v súdnej veci), môže súd okrem uvedených skutočností hodnotiť tiež ďalšie skutočnosti a robiť z nich ďalšie závery, totiž aký účinok malo na páchatela odsúdenie a uloženie trestu, prípadne i výkon uloženého trestu. Z týchto skutočností môže súd robiť už omnoho konkrétnejšie závery a možnosti nápravy páchatela.

S ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že odsúdený A. B. je osoba, ktorá má mimoriadne sklony k páchaniu trestnej činnosti. Účel trestu z hľadiska individuálnej prevencie sa pri predchádzajúcich odsúdeniach odsúdeného minul účinkom, t.j. predchádzajúce tresty nespĺnili svoj cieľ, pretože odsúdený opakovane páchal trestnú činnosť, a to aj napriek ukladaniu podmienených trestov odňatia slobody, podmiennečnému prepusteniu z výkonu nepodmieneného trestu, pričom v skúšobnej dobe sa neosvedčil a musel byť nariadený zvyšok trestu, ako to už bolo vyššie uvedené. Predchádzajúce odsúdenia ho neovplyvnili natoľko, aby si uvedomil, že je povinný podobne ako ostatní členovia spoločnosti viesť riadny život. Krajský súd dospel k záveru, že od odsúdeného A. B. dôvodne nemožno očakávať, a to ani po zohľadnení uloženia probačného dohľadu a uložením obmedzení, že v budúcnosti povedie riadny život, čo je rozhodujúce pre právne posúdenie otázky jeho pozitívnej prognózy do budúcnosti.

Krajský súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi sťažnosti prokurátora a má za to, že neboli splnené všetky podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného A. B. z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Martin, sp.zn. 24T/37/2024 zo dňa 3.10.2024, právoplatný 3.10.2024, keď má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené nie je daná existencia predpokladu, že po takomto rozhodnutí bude viesť riadny život.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd po zrušení napadnutého uznesenia okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. postupom podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. žiadosť odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody uloženému mu rozsudkom Okresného súdu Martin, sp.zn. 24T/37/2024 zo dňa 3.10.2024, zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.